

Assaig (literari, cultural, periodístic, aforismes...) i formes de l'escriptura del "jo" (dietaris, memòries o autobiografia, correspondència literària, llibres de viatges...)

- ALIBEK, Pius (2010): *Arrels nòmades*, Barcelona [Les peripècies d'un xiquet d'Iraq, cristià de llengua aramea, entre un poble del nord, i una ciutat del sud: Bàsora. I, uns estudis a Bagdad fins que s'instal·la a Barcelona] [Autobiografia](#)
- BALAGUER, Enric (2009): *La casa que vull*, Tarragona: Arola [Dietari escrit des del paratge natal d'aquest professor universitari, a la Vall de Guadalest, des d'on medita la seua relació d'amor/odi amb la ciutat d'Alacant, que ha donat l'esquena a la llengua i als valors del seu paisatge] [Dietari](#)
- BALAGUER, Enric (2010): *La vulgaritat i altres tribulacions (6 aproximacions al present)*, València: Tres i Quatre [Assaig lúcid sobre sis temes del món frenètic que vivim] [Assaig](#)
- BEZSONOFF, Joan-Daniel (2009): *Una educació francesa*, Barcelona: L'Avenç. [Autobiografia d'aquest autor de la Catalunya Nord, en el món escolar de la França dels anys 1960, record de professors, de classes, de matèries, de companys i d'experiències escolars] [Memòries](#)
- BEZSONOFF, Joan-Daniel (2010): *Un país de butxaca*, Barcelona: L'Avenç [La descoberta de la catalanitat d'un autor nascut a la Catalunya francesa: la infantesa, l'aprenentatge literari, etc.] [Autobiografia](#)
- BORJA, Joan (2005): *Llegendes del sud*, Picanya: Ed. Bullent [Complet repàs a les llegendes de les comarques del sud] [Assaig](#)
- CABRÉ, Jaume (1999) *El sentit de la ficció. Itinerari privat*, Barcelona: Proa [La cuina de l'escriptura, les estratègies de narrador. Unes lúcides interpretacions sobre l'ofici d'escriure] [Assaig](#)
- CABRÉ, Jaume (2005) *La matèria de l'esperit*, Barcelona: Proa [Reflexions sobre la lectura literària. Traduccions, música, creació en general i literatura] [Assaig](#)
- CALAFORRA, Guillem (2010): *So i silenci*, Barcelona: Riurau editors. [Assaig sobre música, comentari de peces, reivindicació sobre compositors clàssics i moderns] [Assaig](#)
- CAPÓ, Bernat (1999, 2a ed.): *Espigolant pel rostoll morisc*, Ed. del Bullent. [Ruta literària per racons de la Marina Alta, lligant paisatges a històries morisques] [Llibre de viatge](#)
- CASTELLET, Josep Maria (2009): *Seductors, il·lustrats i visionaris: sis personatges en temps adversos*, Barcelona: Edicions 62 [Sis visions de sis personatges: M. Sacristan, Carlos Barral, Gabriel Ferrater, Joan Fuster, A. Comín i Terenci Moix] [Memòries](#)
- CELA, Jaume (2009): *A peu d'obra: reflexions i vivències a partir de l'escola*, Barcelona: Rosa Sensat [Mèmoires d'un mestre]
- DOMÍNGUEZ, Martí (2000): *Peiximinuti*, València: Ed. Tres i Quatre [Seixanta-dos articles on relaciona la natura amb la cultura. Temes: literatura, rondalles, tradicions, amor, sexe, moda, subsistència, filosofia, història, geografia, racisme, llengua, etc.] [Articles periodístics](#), [Assaig](#).
- ESPINÀS, Josep M^a (1996): *A peu per l'Alcalatén*, Barcelona: Ed. La Campana. [Llibre de viatge](#)
- ESPINÀS, Josep M^a (1998): *A peu pel Comtat i la Marina*, Ed. La Campana. [Llibre d'un viatge a peu per la Marina Baixa i el Comtat.] [Llibre de viatge](#).
- FERRATER, Gabriel (1995): *Cartes a Helena*, Barcelona: Empúries. [Correspondència entre G. Ferrater i Helena Valentí] [Correspondència](#)
- FUSTER, Joan (1992): *Combustible per a falles*. Bromera, Alzira. [Reflexions assagístiques sobre les falles] [Assaig](#).
- FUSTER, Joan (1993): *Sagitari*, ed. Bromera. [Meditacions, aforismes i articles. Un llibre ameníssim i una obra mestra] [Assaig](#).

- FUSTER, Joan (1995): *Misògins i enamorats*, ed. Bromera. [Recull de textos sobre els escriptors clàssics valencians: sor Isabel de Villena, Jaume Roig, Ausiàs March, Roís de Corella i Joanot Martorell]. Assaig.

- FUSTER, Joan (1999): *L'Albufera de València*, Bromera. [JF se sentia estretament vinculat a aquest paisatge i a les persones que l'habitaven, tant per necessitat com per decisió pròpia. Capacitat d'observació de la realitat i una erudició sòlida i vasta]. [Assaig](#).
- FUSTER, Joan (1999): *Raons i paraules*, a cura d'I. Crespo, ed. Hermes. [Antologia de textos de Joan Fuster] [Assaig](#).
- FUSTER, Joan (2001): *Aforismes*, Bromera. [Aquestes càpsules de doctrina —que, us advertim, creen addicció—, tracten tota mena de temes humans des d'una perspectiva sincera i, alhora, provocadora i divertida]. [Aforismes](#).
- GARCIA-OLIVER, Ferran (1989): *Oc*, València: 3 i 4. [Viatge juvenil, en tenda de campanya, per terres occitanes] [Llibre de viatge](#)
- GARCIA-OLIVER, Ferran (1993): *París particular*, València: ed. 3 i 4. [L'autor, professor d'Història Medieval, observa amb ulls xafarders París, "fatigat i narcís", però també ple d'encant]. [Llibre de viatge](#). [Diari](#).
- GARCIA-OLIVER, Ferran (1995) *Per espaiar la malenconia*, ed. Columna [Indagació sobre els fets de la vida quotidiana: València, les comarques centrals, les estacions de l'any, reflexions, notícies...]. [Dietari](#). [Assaig](#).
- GARCIA-OLIVER, Ferran (2007): *El vaixell de Genserik*, Barcelona: Proa. [Un magnífic dietari, amb moments lírics i reflexions sobre qüestions diverses, amb una precisió lingüística admirable] [Dietari](#).
- GARÍ, Joan (2002): *Les bores fecundes*, Alzira: Bromera [Ens parla de viatges, de cinema, de literatura, de televisió, de política i de personatges. El llibre es clou amb les agudes reflexions de l'autor sobre els atemptats de l'11 de setembre i les seues conseqüències]. [Dietari](#)
- GARÍ, Joan (2006): *Senyals de fum*, València: Tres i Quatre. [Entre la vivència íntima, la literatura i el món exterior] [Dietari](#).
- GOMAR, Rafa (2006): *Vianant*, Barcelona: El cep i la nansa. [Dietari amb anotacions fragmentàries que ens parlen de les seues lectures predilectes, dels seus records de xiquet a Gandia, de la reflexió sobre la societat valenciana actual, sobre la realitat sentimental de la gent del seu entorn]. [Dietari](#)
- GUILLEM, Ramon (1992): *La cambra insomne*, València: Tres i Quatre. [Diari d'un jove poeta de Catarroja] [Dietari](#).
- GUILLEM, Ramon (2008): *Com l'angèlica*, Editorial: El Gall. [L'escriptura, la música, l'autenticitat, la senzillesa, la recepció, la lectura, la solitud del creador, la posteritat, les emocions, la topografia literària, l'inefable...] [Dietari](#).
- JOAN i ARINYÓ, Manuel (1998): *Les nits perfumades*, Bromera. [Narració de la infantesa del narrador, de la naixença fins a la celebració de la Primera Comunió, en capítols independents i curts. Llenguatge viu i fresc. Pels ulls del xiquet desfilen els fantasmes d'un poble de la Ribera Baixa als anys 60] [Memòries](#).
- IGUAL, Josep (2004): *El rastre dels dies*, Benicarló: Onada edicions [Dietari sense dates, anotacions breus, pensaments agafats al vol, anècdotes, d'un autor de Benicarló] [Dietari](#)
- LLUÍS, Joan-Lluís (2003): *Conversa amb el meu gos sobre França i els francesos*, Barcelona: La Magrana. [L'autoproclamat "país dels drets humans" és en realitat un viver de destrucció lingüística i d'extermini de les petites nacionalitats que hi conviuen en el territori. Es tracten aspectes com ara els drets humans, la catalanitat, el racisme, la francofonia, la religió, l'escola...] [Assaig](#)
- MARQUÉS, Josep-Vicent (2000) *País perplex*, València: Ed. Tres i Quatre. [Reedició de l'original de 1974, una lúcida anàlisi dels problemes d'identitat de la societat valenciana]. [Assaig](#).
- MIQUEL, Carme (1997): *A cau d'orella (Cartes a Roser)*, Tàndem, València [Els "mas media", el feminisme, la guerra, l'ecologia, la pobresa, el terrorisme o la "batalla de València"]. [Carta](#). [Assaig](#).
- MIQUEL, Carme (2002): *Murmuris i crits (Cartes a Mireia)*, València: Tàndem edicions. [Reflexions en forma de cartes que contenen el passat als fills i a les noves generacions, i incideixen sobre moltes qüestions actuals d'una manera rigorosa i amena (sexe, oci, drogues, famílies, estudis i treball, consciència de poble, el món global, societat de consum, globalització, ONGs, etc.)]. [Carta](#). [Assaig](#).

- MIRA, Joan Francesc (2009): *Una biblioteca en el desert*, Alzira: Bromera. [Una cinquantena llarga d'articles on Mira recull reflexions al voltant de temes apassionants que han marcat la seua trajectòria com a escriptor: viatges, nacions, llibres, llengua, els clàssics, la gent, la memòria i els valencians] [Articles periodístics](#), [Assaig](#)
- MIRA, Joan Francesc (2010): *Europeus. Retrat en setanta imatges*, Alzira: Bromera [Recull d'articles sobre paisatges europeus. Un mosaic divers i ric que ens convida a descobrir manifestacions de tot tipus: arquitectòniques, gastronòmiques, lingüístiques, paisatgístiques...] [Llibre de viatges](#)
- MOLINER, Empar (2006): *Desitja guardar els camis?*, Barcelona: Quaderns Crema [Conjunt d'articles periodístics, molt irònics] [Articles](#)
- MOLIST, Pep (2003): *Els Llibres tranquils: el curs de la vida a través de la literatura infantil*, Lleida: Pagès. [Comentari de contes i novel·les per a xiquets, que tracten quaranta-cinc temes relacionats amb el curs de la vida (el naixement, la mort, la guerra, la natura,...); amb els sentiments que desvetllen (l'amor, les pors...) i amb l'actitud que hi prenem (l'egoisme, la generositat...)] [Assaig](#)
- MOLLÀ, Toni (2007): *Al pas dels dies*, Catarroja: Perifèric [Recull de proses d'aquest sociolingüista de Meliana]
- MONZÓ, Quim (2004): *Catorze ciutats comptant-hi Brooklyn*, Barcelona: Quaderns Crema [Un recull de cròniques periodístiques] [Articles](#)
- MONZÓ, Quim (2010): *Esplendor i glòria de la internacional papanates*, Barcelona: Quaderns Crema [Articles amb el tema comú de la incongruència del món en què vivim] [Articles](#)
- MORA, Ignasi (2000): *Un corrent interminable*, Barcelona: Destino. [Diari de l'any 1999 viscut a Benisivà, La Marina Alta: vivències, personatges, mort del pare...] [Dietari](#).
- MORA, Ignasi (2011): *Viure amb la senyora Parkinson*, Palma de Mallorca: Moll [Intent de desdramatitzar la malaltia] [Novel·la, autobiografia](#).
- PAIROLÍ, Miquel (2010) *Octubre*, Barcelona: A contra vent [Petits assajos sobre els plaers que envolten l'autor: la música, la taula, la literatura, els viatges, la natura, etc.] [Dietari](#).
- PELLICER, Joan (2002): *Meravelles de Diània. Camins, paratges i paisatges de les comarques centrals valencianes*, València: Ed. del Bullent. [Invitació al viatge per terres i serres, paratges i paisatges per part d'un profund coneixedor de la riquesa botànica] [Llibre de viatge](#).
- PICÓ, Liris (2003): *Les ales de la memòria*, Alcoi: Marfil. [Narració autobiogràfica, de to melancòlic, on es recreen escenes quotidianes i es mitifica la seua infantesa a Ibi]
- PIERA, Emili (2004) *Dietari de guerra*, Alzira: Bromera [Crònica de la intervenció nord-americana a l'Iraq i altres tipus de guerra: del conflicte d'Israel fins a la lluita contra les drogues, des de la batalla pel control de l'aigua de l'Ebre fins a la rebel·lió dels actors en favor de la pau] [Dietari](#)
- PIERA, Josep (1982): *El cingle verd*. Barcelona: Destino. [Llibre a manera de dietari, intimista i líric, escrit en prosa de primera persona. El temps, subjectiu, fragmentari, divers, n'és el protagonista. Vivències, lectures, paisatges, amics i records, mites, amors i músiques, viatges i volades d'un poeta. Meditacions sobre la vida i la literatura pròpies.] [Dietari](#).
- PIERA, Josep (1991): *Un bellíssim cadàver barroc*. Ed. 62. [Crònica de la ciutat de Nàpols. Reedició de 1998 amb addicions]. [Llibre de viatge](#). [Dietari](#).
- PIERA, Josep (1993): *Ací s'acaba tot*. Ed. 62. [Crònica d'un viatge a Sicília, escrita des d'una cambra d'hospital] [Llibre de viatge](#). [Dietari](#).
- PIERA, Josep (1996): *Seducions de Marràqueix*, Ed. 62. [Llibre ple de sensacions, «el que queda dels viatges són les diapositives de la paraula». Paisatges, gents, veus, sorolls, olors i colors del món musulmà tradicional...] [Llibre de viatge](#). [Dietari](#).
- PIERA, Josep (2000): *Els arrossos de casa*, Barcelona, Empúries, 2000. [Comentaris en primera persona sobre la gastronomia popular valenciana, especialment la dels arrossos] [Gastronomia](#)
- PIERA, Josep (2001): *El temps feliç*, Barcelona: ed. 62. [A partir de fotografies i records, un llibre sobre la infantesa i la primera joventut] [Memòries](#)

- PIERA, Josep (2003): *Arran del precipici*, Barcelona: Destino. [Reedició moderna, amb ampliacions, d'*El cingle verd*] [Dietari](#).
- PIERA, Josep (2005): *A Jerusalem*, Barcelona: Edicions 62. [Crònica del viatge a Jerusalem] [Llibre de viatge](#)
- PIERA, Josep (2007): *Putxa postguerra*, Barcelona: Edicions 62. [La juvenesa de l'autor en l'ambient de la postguerra] [Memòries](#)
- PLA, Josep *Un amor de Josep Pla al Canadell*, Barcelona: Destino [Petit recull epistolar de 1932 entre Josep Pla i la jove artista Lilian Hirsch. Cartes reals, amb fons amorós] [Correspondència](#)
- PLA, Josep: *El quadern gris*, Barcelona: Destino. [Dietari d'un estudiant desvagat en el pas de la joventut al món adult. «Proses excel·lents»] Editat a "labutxaca". Hi ha una versió reduïda: *El quadern gris-Una tria*, Destino.]. [Dietari](#).
- RAIMON (1983): *Les hores guanyades*, Barcelona: ed. 62 [Dietari de 1981, mentre Raimon preparava i enregistrava els discs *Totes les Cançons*. La desfilitada dels dies, amb els seus esdeveniments, mínims o importants, les relacions amb els altres, la vida íntima, l'exigència de la professionalitat, les lectures, la preocupació política, etc.] [Dietari](#)
- RIERA, Carme (1988): *Temps d'una espera*, Barcelona: Columna. [El diari de l'embaràs de l'autora] [Dietari](#).
- RODRÍGUEZ BERNABEU, Emili (2005): *Alacant contra València*, València: PUV [Retrat de la ciutat d'Alacant, amb la relació, de vegades conflictiva, amb València] [Assaig](#)
- ROIG, Montserrat (1991): *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*, Barcelona: Ed. 62. [El sentit de la literatura, el feminisme, la llengua, la infantesa, amb l'estil personal de l'autora] [Assaig](#)
- SÀNCHEZ-CUTILLAS, Carmelina (1976): *Matèria de Bretanya*, València: ed. 3 i 4 [Records d'infantesa, ambientats a Altea] [Memòries](#)
- SERRA, Màrius (2008): *Quiet*, Barcelona: Empúries [Crònica literària dels set anys de vida del fill de l'autor, Llullu, amb una paràlisi cerebral]
- SERRANO, Sebastià (2006) *Els secrets de la felicitat*, Barcelona: Ara llibres [Visió del lingüista sobre la capacitat de controlar i gestionar les emocions per aconseguir la felicitat] [Assaig](#)
- SERRANO, Sebastià (2006) *Essencial*, Barcelona: Ara llibres [Edició conjunta de "El regal de la comunicació" i "L'instint de la seducció", Guia per viatjar a través d'un univers apassionant ple de gestos, mirades, espais, tectes i contacte] [Assaig](#)
- SIMÓ, Isabel-Clara (2009): *Els racons de la memòria*, Barcelona: ed. 62. [Llibre de memòries personals: llocs i persones que li han fet impacte. Alcoi, València, Figueres] [Autobiografia](#)
- SÒRIA, Enric (2005): *La lentitud del mar. Dietari 1989-1997*, Barcelona: Proa. [Dietari ple de reflexions i anècdotes de l'escriptor i periodista valencià. Inclou un viatge a Alemanya]. [Dietari](#).
- TEIXIDOR, Emili (2007): *La lectura i la vida: com incitar els nens i els adolescents a la lectura: una guia per a pares i mestres*, Barcelona: Columna. [Reflexions sobre la incitació a la lectura, el sentit de la literatura juvenil, el paper de l'escola i les famílies en la formació de nous lectors] [Assaig](#)

Novel·les (relacionades amb la literatura del «jo»)

- BAIXAULI, Manuel (2007): *L'home manuscrit*, Palma: Moll. [Novel·la d'idees protagonitzada per un jove obsessionat per l'escriptura; que ha perdut els pares i que ha consagrat la vida a la redacció d'un immens dietari]
- BORRÀS, Vicent (1999): *Notes finals*, Ed. Bromera. [Dietari d'un professor d'institut de valencià que es veu implicat en la desaparició d'una alumna]. [Dietari](#). [Novel·la](#).
- TORRENT, Ferran (1995): *Gràcies per la propina*, Bromera. [Els records d'infantesa i joventut d'un tal Ferran Torres a la València dels anys seixanta. Retrat nostàlgic d'un temps i d'una ciutat que ja no tornaran. Gal·leria de personatges difícils d'oblidar. Una història plena d'humor, tendresa i seducció. Hi ha adaptació cinematogràfica] [Memòries o autobiografia](#). [Novel·la](#)

Novel·les amb menor grau de dificultat

- COMPANYY Armand (2002): *El diari de guerra d'Olga Ros*, València: Tabarca Llibres. [Novel·la divertida en forma de diari, des dels tretze anys fins que la protagonista es casa] [Dietari](#). [Novel·la](#)
- FILIPOVIC, Zlata (2008): *Diari de Zlata*. [Dietari d'una xiqueta de Sarajevo d'onze anys, en el moment que esclata la guerra als Balcans. Diari de la por, el sofriment, els bombardejos, la vida sense aigua o menjar] Hi ha edició a "labutxaca". [Dietari](#).
- LLOBET, Glòria (2008): *El diari de la Neus*, Alzira: Bromera. [La Neus, una xica de catorze anys, confia al seu diari els seus maldecaps d'adolescent]. [Novel·la juvenil](#). [Dietari](#)
- MARTÍN, Jaume (1992): *L'altra cara de la lluna*, Barcanova. [Novel·la amorosa en forma de diari personal] [Dietari](#). [Novel·la juvenil](#)
- PARRA, Ivan (1997): *Hola diari!*, Barcelona: La Magrana. [Diari escrit per un xiquet] [Dietari](#)
- SCHAMI, Rafik (1998): *Una mà plena d'estels*, Barcelona: La Magrana. [Dietari ambientat a Síria]
- SIERRA I FABRA, Jordi (2008): *Kafka i la nina que se'n va anar de viatge*, Barcelona: Empúries. [Les cartes de Kafka a una nena que plorava desconsoladament] [Correspondència](#)
- TORRENT, Ferran (2000): *Living l'Havana*, Bromera. [Ferran Torrent es posa en la pell d'un turista que viatja per primera vegada a l'illa per desfer alguns dels tòpics que circulen sobre Cuba] [Novel·la](#) [Llibre de viatge](#)

Blocs literaris (els dietaris a Internet)

- ENRIC BALAGUER (*A tall d'invocació*): <http://blocs.mesvilaweb.cat/enbapa59>
- BIEL MESQUIDA (*Plagueta de bord*): <http://blocs.mesvilaweb.cat/bloc/2140/>

El quadern gris de Josep Pla a Internet

- BloQG: <http://elquaderngris.cat/blog/>